

Mediul de afaceri cere stoparea risipei bugetare și stabilitate legislativă

Antreprenorii consideră că noul guvern ar trebui să-i consulte de urgență, deoarece criza este economică, nu politică

Oamenii de afaceri cer restructurarea sectorului bugetar - despre care susțin că este o adevărată „sugativă” de bani publici -, regândirea politicii fiscale și neimpozitarea profitului reinvestit. Domeniile prioritare în viziunea reprezentanților mediului privat sunt infrastructura, agricultura, energiile regenerabile, turismul și sănătatea.

„Săptămâna Financiară” a realizat un sondaj în rândul oamenilor de afaceri încercând să afle ce măsuri ar trebui luate pentru a readuce economia pe linia de plutire. Reprezentanții mediului privat au răspuns la întrebări legate de prioritățile economice ale momentului, strategii anti-criză ce trebuie adoptate urgent pentru reducerea efectelor negative din economie, proiectele investiționale ce pot dezgheța, pe termen mediu, economia românească, decizii ce ar trebui luate în privința pieței muncii pentru temperarea șomajului și ce trebuie făcut pentru atragerea investițiilor.

Patronii au propunerii concrete care ar putea ajuta economia, scopul acestora fiind redresarea financiară a României, în condițiile în care până acum nu a fost pus în practică niciun plan concret anti-criză.

Restructurarea sectorului bugetar, prioritară

Consumul financiar uriaș din zona bugetară impune o restructurare urgentă a acestui sector în așa fel încât cheltuielile să fie reduse la minimum. Eficiența scăzută, numărul mare de salariați, dar și numirile în funcții de conducere doar pe criterii politice și nu de profesionalism sunt principalele probleme indicate de patroni. Toți reprezentanții mediului de afaceri chestionați de SFin au cerut rezolvarea problemei ridicate de cheltuielile din zona bugetară. Ei au spus, la unison, că se impune reducerea personalului din sectorul bugetar, dar disponibilizările nu trebuie făcute în mod grosier, ci doar în urma unor analize foarte atente, astfel încât să crească productivitatea celor rămași.

„Guvernul care va ajunge la Palatul Victoria are obligația morală de a face ordine în zona bugetară. Aici este cel mai mare consum de bani. Disponibilizările cerute de FMI trebuie făcute cât mai repede. Vreau să precizez însă un lucru: aceste concedieri trebuie să aibă la bază un studiu referitor la sectorul bugetar. Nu dăm afară medicii și profesorii și păstrăm funcționarii publici care stau la birou și completează integrale. De asemenea, specialiștii trebuie lăsați să-și facă meseria și să nu mai intervină politicul. După ce statul își face o curățenie atentă în propria ogradă putem merge mai departe”, declară Valer Blidar, proprietarul mai multor firme, printre care și Astra Vagoane Călători Arad. Radu Timiș, fondatorul CrisTim, a cerut și depolitizarea instituțiilor de control. Și alți oameni de afaceri au subliniat importanța depolitizării acestui sector. „Se impune o reorganizare a sectorului bugetar cu instalarea unor specialiști adevărați în funcțiile-cheie ale instituțiilor publice, nu a persoanelor numite pe criterii politice”, a nuanțat Maria Grapini, președintele grupului Pasmatex și al federației patronale FEPAIUS.

Reprezentanții mediului privat cer și o reorganizare a regiilor cu capital de stat. Ei spun că aici au loc cele mai mari „scurgeri” de bani, sumele cheltuite inutil alimentând doar ineficiența. „Avem mari probleme legate de domeniile susținute cu bani de la bugetul central. Nu știu cum se face, dar în multe cazuri banii destinați investițiilor ajung tot la salarii. Orice nou program trebuie să înceapă de aici, unde sunt adevărate găuri negre”, a explicat Florin Pogonaru, președintele Asociației Oamenilor de Afaceri din România (AOAR).

Continuarea finanțărilor externe

Lipsa unui buget de stat pentru 2010 este o altă problemă care trebuie soluționată în regim de urgență. La ora actuală, multe firme sunt puse în situația de a nu avea, la rândul lor, o strategie pentru anul viitor. De asemenea, trebuie luate măsuri care să ajute la continuarea finanțărilor venite

pe linia UE, FMI și BEI. Ovidiu Buluc, fondatorul Farmexim, consideră că elaborarea bugetului ar trebui să se înscrie printre prioritățile oricărui partid aflat la putere. „La ora actuală, eu nu am nicio viziune pe termen lung. Nu știu cum să-mi construiesc propriul buget pentru că nu am nicio informație despre ceea ce se va întâmpla în sectorul în care activez. Vreau să știu ce se întâmplă în zona farmaceutică, pentru că dacă vor merge iar pe politica de a lua bani de la medicamente pentru pensii, mai bine închidem prăvălia și plecăm. Finanțările trebuie stabilite pentru tot anul“, a precizat Buluc.

În ceea ce privește finanțările externe, patronii recunosc necesitatea lor, dar în același timp subliniază faptul că se impune o mai mare coerență în accesarea „banilor ieftini“. Atât mediul privat, cât și cel de stat ar trebui să se unească pentru a putea ajunge mai ușor la fondurile comunitare. Oamenii de afaceri atrag atenția că, dacă România nu va face eforturi pentru a putea consuma banii alocați de la Uniunea Europeană până în 2013, riscăm ca la viitorul buget comunitar să primim sume cu mult mai mici pe motiv că n-am fost capabili să cheltuim eficient ceea ce ni s-a dat. În acest mod, vom ajunge doar să contribuim cu taxe și impozite, fără a beneficia de pe urma aderării noastre la Comunitatea Europeană. „Absolut imperativă este continuarea finanțării de la EU/FMI/BERD. Altfel, nicio măsură, oricât de înțeleaptă, nu va putea fi aplicată din lipsă de fonduri“, a subliniat Silviu Savin, acționar la Flavus Investiții, fondul care a cumpărat platforma Tractorul din Brașov.

O singură unitate de măsură pentru toți

Nici legislația din România nu vine în sprijinul investitorilor. Schimbările operate peste noapte bulversează afacerile, companiile fiind constrânse să joace pe sârmă în cele mai multe cazuri. Modificarea Codului Fiscal în fiecare an nu face altceva decât să producă haos în economie. Antreprenorii propun ca măsură prioritară relaxarea fiscală. Maria Grapini, președintele FEPAIUS, spune că obligatorii sunt mai multe proiecte care ar trebui puse în practică rapid pentru a ajuta la însănătoșirea economiei: reducerea costurilor de funcționare a firmelor prin eliminarea impozitului minim, diminuarea costurilor cu salariile, neimpozitarea profitului reinvestit, eliminarea nedeductibilității cheltuielilor ce au legătură cu activitatea firmei.

Reprezentanții mediului privat mai cer ca legile să fie aceleași pentru toată lumea. Radu Timiș, președintele grupului Cris-Tim, este de părere că firmele care nu au posibilitatea de a achita contribuțiile către bugetul de stat ar trebui tratate în mod egal. „Să se folosească o unitate de măsură pentru toată lumea. Cei care sunt competitivi să reziste, iar cei care nu au aceste posibilități să-și închiadă porțile. Nu e normal ca unii să plătească, iar alții să beneficieze de amânări la plată“, a spus Timiș.

Ideea este susținută și de omul de afaceri Jean Valvis, care crede că guvernul ar trebui să facă rost de venituri nu prin creșterea impozitului pe profit sau a TVA-ului. „Ar trebui să se păstreze același nivel de impozitare. Noi nu susținem și nu cerem diminuarea acestui nivel de impozitare, așa cum s-a procedat în alte țări europene, ci păstrarea și colectarea fondurilor printr-o modalitate mai eficientă, concomitent cu limitarea diverșilor factori de evaziune și de corupție. O decizie politică în această direcție a colectării fondurilor provenite din taxele păstrate la același nivel, precum și un efort mai susținut de a controla corupția se pot constitui în măsuri concrete și clare care pot ajuta la lupta împotriva crizei economice“, a arătat Valvis.

Domenii prioritare

În viziunea reprezentanților mediului de afaceri, domeniile prioritare sunt infrastructura, agricultura, energiile regenerabile, turismul și sănătatea. Patronii amintesc de criza din anii '30, când multe state afectate au realizat că doar prin susținerea și dezvoltarea unor sectoare își pot reveni. Astfel, guvernele de atunci au ajuns să investească în mod real în infrastructură, extinderea acestui domeniu aducând după sine și alte proiecte noi. „Este evident că avem nevoie de autostrăzi, pentru că o infrastructură puternică ar aduce mai multe investiții, ar ajuta mai multe industrii, ar crea mai multe

parcuri logistice. Imediat după aceste investiții trebuie dezvoltate parcurile agroindustriale, care să preia producția agricolă a României“, consideră Sebastian Ghiță, președintele grupului de firme Asesoft.

În ceea ce privește agricultura, oamenii de afaceri propun ca necesară rezolvarea problemei fărâmițării parcelelor. Mai mult, cred că ar fi necesare măsuri dure care să meargă până la confiscarea terenurilor nelucrate. Mizând pe extinderea acestui sector se pot crea foarte multe locuri de muncă. Reprezentanții mediului privat atrag atenția că nu doar agricultura primară ne poate ajuta, ci și cea de procesare.

În paralel cu infuzia de capital în aceste zone, trebuie urmărită și dezvoltarea segmentului de energii regenerabile, unde pot fi utilizați cu ușurință banii veniți de la Comunitatea Europeană. De asemenea, turismul ne-ar putea ajuta să ne dezvoltăm din punct de vedere economic, dar numai pe o strategie coerentă, care să vizeze în primul rând punerea la punct a instrumentelor necesare susținerii proiectelor din acest domeniu.

În ceea ce privește sănătatea, aici trebuie avute în vedere parteneriatele public-private care pot duce la o rezolvare a problemelor actuale din sistem.

Nu în ultimul rând, antreprenorii care au demonstrat de-a lungul timpului că știu cum se fac bani și se consolidează afacerile susțin că avem nevoie acută de specialiști. Iar profesioniștii care mai există, la stat sau în mediul privat, trebuie lăsați să-și facă treaba, fără niciun amestec din partea clasei politice.

O nouă lege pentru șomeri

Nici piața muncii nu este ignorată de reprezentanții mediului de afaceri. Patronii susțin la unison faptul că este necesară o impozitare mai mică a muncii. Ei spun că, în cazul în care nu se vor lua măsuri care să ducă la scăderea cheltuielilor salariale, șomajul va crește în mod accelerat și se va ajunge la o majorare a numărului celor care vor lucra la negru. Daniela Necefor, managing partner al companiei Total Business Solutions, este de părere că ar trebui decisă o scădere a perioadei în care disponibilizații beneficiază de șomaj. „Acum, când suntem în criză, 12 luni sunt suficiente pentru un om ca să-și găsească un nou job. Cred că mult mai benefică ar fi o creștere a indemnizației făcută în paralel cu o scurtare a perioadei de acordare a șomajului. Românii trebuie încurajați să-și caute de lucru. Ei trebuie să realizeze că nu se mai dau salariile oferite cu generozitate acum ceva timp, dar că e de preferat să muncească pe o leafă mai mică decât să îngroașe rândurile celor care nu au un loc de muncă“, spune specialistul în resurse umane.

La rândul său, Sebastian Ghiță aduce în discuție ideea productivității muncii. El susține că ar trebui să se renunțe la „pomeni“ și că este mult mai utilă o politică de încurajare a oamenilor de a-și căuta o slujbă nouă în momentul în care sunt concediați.

Silviu Savin, acționar al Flavus Investiții:

„România nu are o strategie economică limpede. Pentru a putea creiona o strategie corectă și eficientă pentru economie poate că ar trebui să ne uităm la ce au făcut alții. Statele asiatice, de exemplu, au invitat cei mai mari macroeconomiști și economiști de dezvoltare de la universități ca Harvard, Stanford etc. și le-au oferit proiecte de consultanță pe perioade de șase luni-un an. La sfârșitul acestei perioade fiecare a venit cu o propunere gândită în funcție de avantajele competitive ale fiecărei țări. Guvernul le-a analizat și a decis unde să canalizeze eforturile și fondurile pe termen mediu și lung“

Florin Pogonaru, președintele AOAR:

„Agricultura, energiile regenerabile și infrastructura sunt de viitor. În ceea ce privește piața muncii, cred că în această perioadă, în care multe firme nu mai au o activitate atât de susținută ca până la apariția crizei, își pot ajuta salariații foarte buni să se specializeze. Statul ar trebui să sprijine investitorii privați pentru ca lucrătorii să poată beneficia de cea mai bună pregătire“

Jean Valvis, fondatorul grupului La Dorna:

„Un investitor cere un cadru legislativ clar și stabil, un cadru investițional previzibil, și nu schimbări pe parcurs. Este o boală structurală a României, ce s-a transmis până azi, o boală a tranziției permanente a României. Nu există un cadru legal stabil, nici pentru fiscalitate, nici pentru piața muncii. Nu există un cadru de dezvoltare strategică pe sectoare specifice agriculturii sau industriei. Economia prietenoasă înseamnă fiscalitate stabilă, înseamnă legislație stabilă pentru codul muncii“

Valer Blidar, acționar la Astra Vagoane Călători Arad:

„Nu mai trebuie să dăm bani pentru sectoarele care ne-au adus în criză. Imobiliarele poartă vina pentru ce se întâmplă astăzi, iar băncile sunt și ele părtașe la acest dezastru. Din punctul meu de vedere, americanii au făcut cea mai mare eroare băgând banii în bănci care la rândul lor susțin investițiile imobiliare. Dacă și noi vom merge pe același model, vom eșua. Speculanții abia așteaptă să facă iar profituri uriașe cu eforturi minime“

Maria Grapini, președintele FEPAIUS:

„Primele măsuri care ar trebui luate sunt reducerea costurilor de funcționare a firmelor prin eliminarea impozitului minim, diminuarea costurilor cu salariile, neimpozitarea profitului reinvestit, eliminarea nedeductibilității cheltuielilor ce au legătură cu activitatea firmei. De asemenea, se impune simplificarea reală a procedurilor de accesare a fondurilor structurale sau bugetare și a birocrăției instituționale. Piața trebuie supravegheată prin instituțiile abilitate în vederea eliminării marilor evaziuni, a concurenței neloiale, contrafacerilor și a traficului de influență“

Marius Cristescu, coproprietar al grupului Bega:

„Prima mișcare pe care ar trebui să o facă un guvern responsabil este aceea de a strânge cei mai importanți oameni de afaceri pentru a-i consulta, pentru că este criză economică, nu politică. Ca măsuri imediate, eu aș propune schimbarea Legii falimentului. Faptul că acum o firmă stă în faliment zece ani nu ajută pe nimeni. Sectoarele pe care ne putem baza sunt exportul, agricultura și turismul. În privința exportului, cred că atașatii economici de pe lângă ambasade ar trebui să facă lobby pentru firmele locale care produc, să se implice mai mult în zona economică. În momentul în care o firmă din România este în concurență cu o alta din China, de exemplu, contează foarte mult sprijinul reprezentanței diplomatice a țării din care vii“

Radu Timiș, președintele grupului Cris-Tim:

„Pentru investiții noi este nevoie de stabilitate la nivel înalt. Eu nu știu ce strategie să adopt pentru că nu am idee ce se poate întâmpla mâine în zona politicului și îmi este frică să mă avânt în proiecte noi. La fel ca mine gândesc și alți jucători din branșă. Trebuie să spun că investițiile sunt cheia dezvoltării, iar fără ele orice companie intră în conservare și moare“

Ovidiu Buluc, președintele Farmexim:

„Atragerea fonduri-lor europene trebuie să ne preocupe în mod deosebit. Dacă noi nu vom cheltui până în 2013 banii pe care îi avem la dispoziție, Comunitatea Europeană, când va stabili bugetul pe următorii șapte ani, ne va trânti ușa în nas și ne va zice că ne dă doar jumătate din fonduri pe motiv că nu am știut să-i cheltuim eficient“